

IX. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

1916. 8. szám.

Budapest, február 21.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

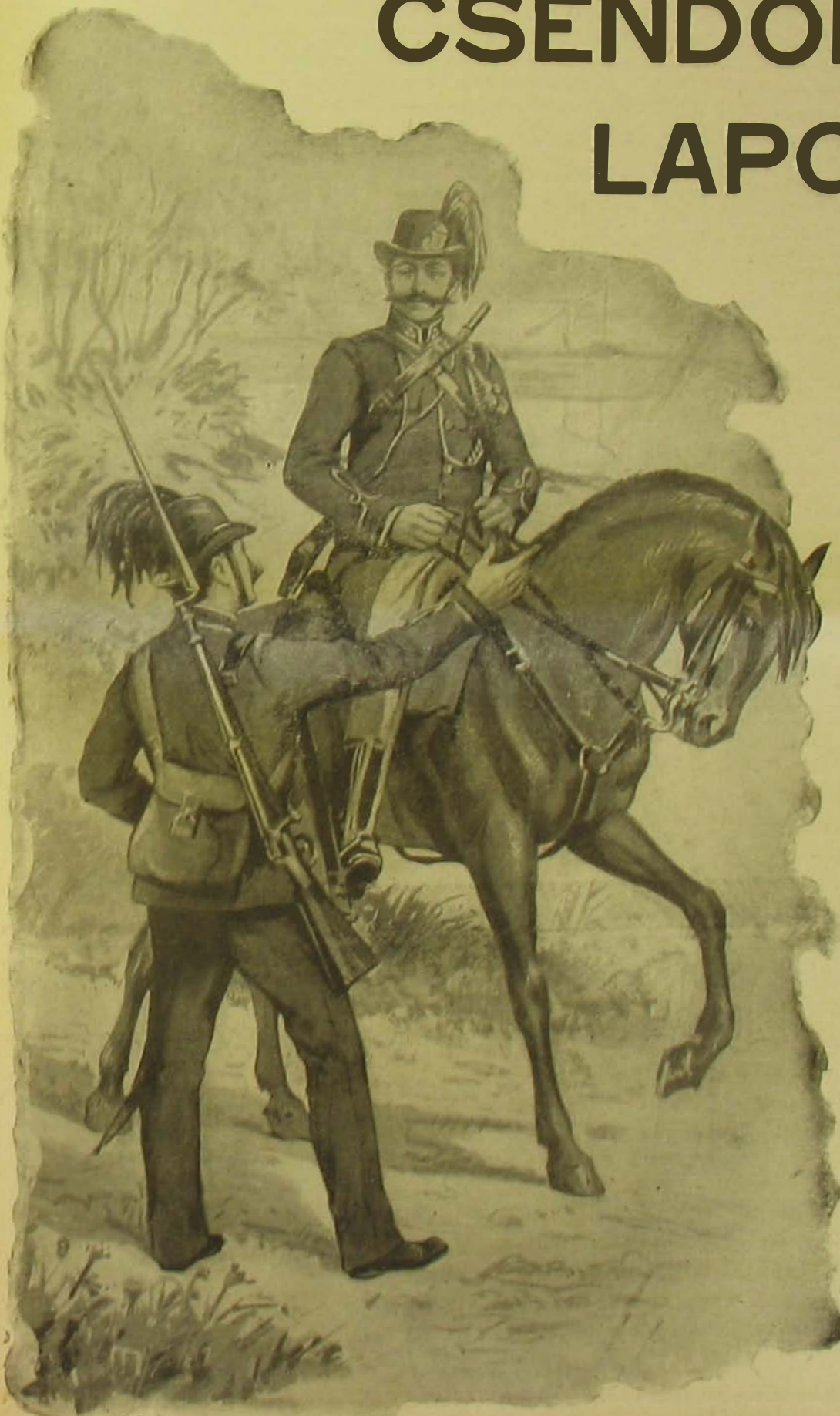
Egész évre – – 12 korona

Félévre – – – 6 korona

Negyedévre – – 3 korona

Szerkesztőség és kladóbiro:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Időpocsékolás.

Irtá: Argus.

(Vége).

A már eddig előadottaknak bizonyítására álljon itt példának az alábbi eset:

Egy tanyai lakos házába éjjel ismeretlen tettes betört és ellopott onnan 400 K értékű szalonnát, húst, zsírt, lisztet, stb. A lopott holmik között volt két, fehér gyolcsból készült liszteszacskó is, a melybe még új korában egy-egy nagyobb kört és a körökbe keresztet rajzolt a háziasszony tentával, de ezek a jelek a többszöri mosás mellett már annyira kifakultak, hogy csak a világosságnak tartva voltak felismerhelők.

Szóval: az összes lopott holmik között ez a két zacskó volt olyan tárgy, a melyre — miután a tettes feltehetőleg nem tudott a jelekről — határozottan lehetett állítani feltalálás esetén, hogy a vád tárgyát képező lopásból származik. Mert a szalonna, a hús és a zsír, továbbá a liszt és az elvitt pár darab csatlánsák mind olyan általánosan egyforma és minden háznál található dolgok, a melyeknek határozott felismerése és felismerésnek bizonyítékul való felhasználása soha sem lehet eléggé kétségtelen.

A két zacskóra fektette a súlyt a káros és maga az őrsparancsnok is, minél fogva utóbbi, bár az eset az első nyomozásnál ki nem derült, a bírósághoz tett jelentésében külön kiemelte a szóbanforgó jeleket, káros pedig felkérte, hogy arról mások előtt ne igen beszéljen.

Megjegyzem, hogy a tárgyakat elszállító kocsai nyomainak irányából következtetve, már az első nyomozásnál szinte holtbiztosnak látszott, hogy ki a tettes, a kinél azonban a legszorgosabb kutatás mellett sem tudtak a legesekélyebbet sem felfedezni a lopott tárgyakból. De mivel nevezett közártalmu volt, hát tovább is figyelemmel kísérték és abban a reményben, hogy ha másutt rejtette is el a lopott tárgyakat, egyszer mégis csak hazá viszi, ugyszólván hetenként házkutatást tartottak nála négy-hat hétig, de eredményt mégis csak azután értek el, mikor ugyancsak annyi ideig békén hagyták s ezzel alkalmat adtak neki arra a felfedezésre, hogy most már nyugodtan élvezheti fáradozása gyümölcsét.

Egy újabb házkutatás tehát meghozta az eredményt

annyiban, hogy a két zacskót és egy zsákot meglelték nála. Kikérdezés közben természetesen közölték a tagadásban levő gyanusítással, hogy az a bűnjel olyan bizonyíték ellene, a melylyel szemben sem a tagadással, sem azzal, hogy nála — a mihen pedig igaza is volt — még nyolcz darab ugyanolyan liszteszacskó van használatban, mert az ővéiben nincs meg az az ismertetőjel, a minek alapján ezt a kettőt a nála talált tíz közül ki lehetett választani.

Más őrsparancsnok bizonyítóra elfogla volna az illetőt, mert hiszen betöréssel volt alaposan gyanúsítva és mint agyafurt közártalmuról alaposan feltehető volt, hogy mindent el fog követni, — a mihez gazdag rokonsága jó közbenjárónak ígérkezett, — csak hogy a büntetéstől szabaduljon. De mert volt nevezettnek pár hold földje s azon tanyája, a melyben lakott, tehát rendszeres foglalkozása és tartózkodási helye volt, az őrsparancsnok csak feljelentette.

Gyanúsított a feljelentetésről meggyőződve, megkezdte az aknamunkát.

Először is egy közártalmu ismerőseivel ismételtén ráizent a károsra, hogy vonja vissza a panaszát és jelentse be a bíróságnak, hogy a bűnjelként bemutatott liszteszacskó nem az ő tulajdona, mert ha ezt nem teszi, úgy megkárosítja, hogy nem heveri ki egész életében.

Káros emiatt panaszra ment az őrsparancsnokhoz, a ki a fenyegetőzést feljelentette. De ez sem használt.

Ezután meg arra vetemedett, hogy a bűnjeleket kicserélteti. E célból egy szekér sa ígérete mellett rábeszélte egy másik ismerőst, hogy járjon közbe a bűnjelkamra kulcsát kezelő községi kishirónál, hogy az oda átadott két liszteszacskót cserélje ki.

Megjegyzem, hogy gyanúsított más községbeli lakos volt, az őrs székhelyén őrizetbe adott bűnjelek kicserélése iránt ez okból nem mert közvetlenül az előtte ismeretlen kishiróhoz fordulni. Az pedig, a kit a közvetítésre rábeszél, jó ismerőse volt a kishirónak is.

Igy előkészítve a helyzetet, együtt mentek a kishiróhoz, de ezt — a ki egyben községi előfogatos is volt — nem találták otthon, így aztán a feleségét kérték fel, hogy a kicserélés végett hozott két zacskót férjének adja át azzal az üzenettel, hogy 20 koronát és egy szekér fűt kap a közreműködésért.

Hegedűt, harmonikát, tárogatót,

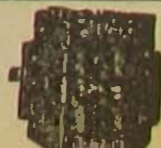

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J.

os. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Bákózi-Tárogató feltalálója, Budapest, II. Lánchíd utca 5. — Gyár: Öntőház utca 8. — Régi hangszerek javítása, vétele és becsorálása. — Árjegyzék minden hangszerről külön áldatik.

és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

Tervük azonban nem sikerült, mert egyik csendőr véletlenül észrevette a lakánya közelében alkosszó gyanúsítottat és törst a ezt mint szokatlan jelenséget bejelentette őrsparancsnokának azzal, hogy azok a községhez felől jöttek.

Az őrsparancsnok mindjárt sejtette, miért járt a gyanúsított a rámezve idegen községhez. Ment is mindjárt oda és leleplezte a tervezett csíny, még mielőtt a kishiróné az éppen bazarkezett férjének a megbízatást elmondhatta és a zacskókat átadhatta volna.

Gyanúsítottnak ezt a merészességét már megalkalta az őrsparancsnok és megfelelő nyomozás után felderítvén a bűnjel kísérelési kísérletet, gyanúsítottat elfogta és a bűnjellekkel együtt a bíróságnak átadta, a részeseiket pedig ugyamoda feljelentette.

És mi történt! Az őrsparancsnok legnagyobb meglepetésére a bíróság nyomban szabadlábra helyezte az akkor már bűnhalmazattal terhelt közártalmat, mert — mint az őrsparancsnok kérdésére a bíró megjegyezte — az egész ügy és terhelt bűnössége annyira tisztázott áll a bíróság előtt, hogy az alapon terhelt elítélésére teljesen bizonyos, szükségtelen tehát, hogy nevezett a költségekkel járó vizsgálati fogságban továbbra is benn-tartassék, a mivel vagyona és állandó lakása van, meg szokásaitól sem lehet tartani.

Terhelt azonban még ezután se nyugodott, hanem az egész kár megtérítését felajánlotta károsnak, csak a bűnjelzacskókat ne vállalja magának a tárgyaláson. Káros, az őrsparancsnok tanácsára színel bele is ment a dologba, így történt aztán, hogy a tárgyalás napján felvette terhelttől az előlegképen felajánlott 200 koronát, de mielőtt a kiballgatásnál megjelent, letette azt a bíróság asztalára és bejelentette terhelt ravasz-ságát.

Igy aztán mégsem kerülhetett el a ravasz ember a büntetést, mert dacára, hogy ez utóbbi kísérletére is azonnal megtalálta a védekezést, hogy a nála jóval gazdagabb káros csak kölcsönként kérte tőle az említett összeget, nem menekült meg a másfél évi börtön-büntetéstől a kártérítésként a 200 koronája is lefoglaltatott.

Azt hiszem, hogy ez az eset felre nem érthető módon megmagyarázza, hogy mikor van szükség a büntetett elfogására. És felvilágosítja a helyes eljárásra nézve esetleg tisztában nem levő csendőröket és őrsparancsnokokat, hogy a Szolg. ut. 117. §-ának VI. pontjában megjelölt okok sem mindig teszik okvetlen szükségessé a büntetett gyanúsított egyén elfogását a hogy az elfogást csak akkor kell okvetlenül teljesíteni, ha a gyanúsított rendes lakással nem rendelkezik, foglalkozásánál fogva egy helyhez kötve nincs, hanem csavargó életmódot folytat vagy ha — a mi ugyan a jelzett fejezetben feltüntetve nincs — gyanúsított terhére a már

kiderített bűncselekményen kívül még más bűncselekmények is folmerültek, a melyek kiderítését szabadlábon hagyása esetén valamiképen meghiúsíthatná.

Egyébként minden őrsparancsnoknak ajánlatos, hogy a 117. §. ama pontjait, a melyek bizonyos feltételhez kötik a bűncselekmény tettesének elfogását, alaposan tanulmányozza, akkor soha sem kerül abba a helyzetbe, hogy szükség nélkül pocékolja a közbiztonsági szolgálat sokféle ágazatában hasznosítható azt a drága időt, a melyet helytelenül a törvénytelenül elfogott törvénysértők bekisértesésére elpazarol.

A tényvázlatokkal való bőkezűség amugy se emeli az őrsparancsnokságok szolgálati működésbeli tekintélyét, mert a szakaszparancsnokságok és a többi tiszti előjárók is a fogalmazványokba való betekintéskor mindjárt észreveszik, hogy a letartóztatás szükségességére felhozott különféle gyanúk sok esetben nagyon is gyenge alapokra vannak fektetve. Sőt hogy ha az elfogás törvénytelenége miatt az elfogott panaszt emel vagy — a mint az már többször megtörtént — a bíróság teszi át az iratokat a csendőrkerületi parancsnoksághoz a törvénytelen elfogás megtorlása végett, igen kevés csendőr vagy őrsparancsnok kerülheti el az utasítások és szabályok felületes ismeretéből vagy könnyelműségtől származó törvénytelen eljárásának kellemetlen következményeit.

Azért hát legokosabban jár el az, a ki a más kárán okul és nem a maga kárán tanulja meg, hogy minden helytelen cselekedet maga után vonja a bűnhődést.

Az idő pénz! tartja egy mélyértelmű közmondás. S ránk csendőrökre, illetve a mi terhes szolgálatunkra vonatkoztatva, minden fenntartás nélkül variálhatjuk ezt így is: „Az idő észszerű kihasználása takarékoskodás az erővel és egészséggel!”

A szakértő tévedése.

Írta: V.

Azt tartják, hogy tévedni emberi dolog. Emellett szól az is, hogy nem egyszer történt meg már, hogy igen fontos esetekben eljáró szakemberek, alapos meggondolás és mérlegelés dacára is tévedtek, mennyivel

Ha fáj a feje⁷ ne tévovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migrént és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kárpásten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

A Przemysl melletti harcztér.

Muniozió-szállítás a harcztérnél.

könnyebben téved tehát a kevésbé szakember, vagy az olyan egyén, a ki valamely dolognak nem tulajdonít kellő figyelmet és fontosságot. Pedig a ki nem derült tévedések különféle esetekben már nagy szerencsétlenségeknek és sok helyrehozhatlan bajnak voltak okozói: bizony a hűnyögi nyomozások terén is fordultak elő már olyan tévedések, melyekből úgy a nyomozó közegre, mint másokra kellemetlenségek származtak.

Egy alapos tévedésről számolok be az alábbiakban, melyből nem származott ugyan baj, de ha a nyomozó járőr a szakértő véleményével azonosítja magát, egyéb kellemetlenségeken kívül ártatlan emberek is meghurczoltattak volna és végül is nem a szakértő, hanem az eljáró csendőrség lett volna ludas a dologban.

1910. év őszén egyik reggel, úgy 7—8 óra közötti időben egy megriadt ember lépett be a csákvári örs irodájába. Már a külsőjéről láttam, hogy nem csakély ügyben jött és ezért nem is vártam be, hogy az illető — falusi emberek szokása szerint a legsürgősebb esetben is — hosszúra nyújtott bevezetéssel mondja el panaszát, hanem nyomban kérdeztem tőle, hogy kit ütöttek agyon, vagy raboltak ki?

Kurta kérdésem dacára a tárgytól teljesen eltérő beszédbe fogott, miközben azonban a dolmány alól előkerült egy hivatalos külsőjü levél, melyet tőle átvettem a tartalmából mihamar megtudtam, hogy N. és — i református pap az elmúlt éjszaka meggyilkoltatott és valószínűleg kiraboltatott.

A levelet a község jegyzője a községi orvossal egyetértőleg írta, így az eset kétségtelennek látszott előttem, miért is az épen Cs. község táján portyázó egyik járőrön kívül a honn volt csendőrrel én is nyomban a helyszínére siettem. Utközben a birthozó embertől megtudtam, hogy a pap előző nap egyházi adót szedett és egyesekkel civakodott is, miből arra kezdtem következtetni, hogy talán inkább bosszúról lesz szó, mint rablógylakosságról és a tettest az adófizetők között kell keresnünk.

Cs.-be érkezve, először a község jegyzőjével és az orvossal orlokoztam. Elmondták, hogy a pap magányosan élő nőtlen ember és csak egy ületesebb takarítónő jár hozzá reggelenként, ennél fogva az esetről közvetlenül senki sem tud felvilágosítást adni. Azt is közölték velem, hogy a pap előző napi adószedés alkalmával, mint igazságsszerető ember, nagyon bosszankodott egyesek eljárásán és néhány jobb módú egyént is megneveztek, kikkel összeeszelalkozott és bár egyenesen senkit sem gyanúsítottak nézetük, úgy láttam, az volt, hogy a pap meggyilkolása az adószedéssel függ össze. Azt is tudomra adták, hogy az esetről jelentést tettek a kir. ügyészségnek, a kir. járásbírósnak és szolgabírói hivatalnak.

Valószínűleg ezen jelentések alapján, a sz. i helyi lapok — az eseményt borzalmasan kiszínezve — napokig egész oldalakat írtak a vázolt esetről.

Az előjáróság tagjaival, az orvossal és az időközben

elhívatott takarítónővel — mint a ki az esetet elsőnek fedezte fel — a paplakba mentünk, a hol a hulla feküdt. Itt a takarítónő elmondta, hogy reggel 12 óra tájt betért a paplakba, hol — szokás ellenére — a folyosó ajtaja záratlan volt, midőn pedig az ajtót kinyitotta, a pap kiskutyája — a pap körüli egyedüli élőlény — erősen ugatni kezdett, mintegy tudtul adva az ott történeteket. A nyitott szobában a kialvó félben pislákoló lámpa fényénél csakhamar észrevette a kövön arccsal lefelé elnyújtózva fekvő, hatalmas termetű papot. Első pillanathban komolyabb dologra nem is gondolt, hanem megütközve azt hitte, hogy a különben példás életet élő tiszteletes úr — megfélelkezve hivatása komolyságáról — kissé felöntött a garatra, és a puha ágy helyett a kemény követ választotta éjszakai fáradalmainak kipihenésére. De ez a gondolata csak egy pillanatig tartott, mert a mint a szobában szétnézett és ott mindent a szokott rendben talált, nyomban rosszat kezdett sejteni és a papot felkelteni próbálta, az azonban már meg volt dermedve. Rettenetesen megijedt és kiszaladt, a kis kutya pedig utána. A paplakból történt kimenekülése után nyomban a községi jegyzőhöz, majd onnan az orvoshoz futott.

A hulla tényleg a bemondottak szerint arccsal lefelé, fejjel a hálószoba irányában a folyosón találtatott. Jobb keze mellett egy megkezdett gyufaskatulya feküdt, melyből pár szál ki is szóródott; a pap fején levő kemény kalap több helyen be volt szakítva és a kabátja is tépett volt.

Az egyházi előjárók közbenjöttével a szobában fel talált pénzárkulcsok segítségével az egyházi pénzkészletet megvizsgáltuk és azt teljesen rendben találtuk. Érintetlen állapotban volt a pap magánvagyonja is, így tehát csak hosszúra lehetett következtetni. Mielőtt azonban az ügyre vonatkozólag bárkit is kikérdeztünk volna, az előttiünk fekvő hullát vettük alaposabb szemügyre, anélkül azonban, hogy a helyéről elmozdítottuk volna, és ennél a jelen volt orvos és jegyző is közreműködött.

Alapos körültekintés után a községi orvos azon nézetének adott kifejezést, hogy a papot valamely haragos, vagy talán többen is lehettek, megleshették, midőn lefekvés előtt ki akart menni és hogy az udvaron zajt né idézzenek elő, mely körülmény árulójuk lehetett volna, a folyosón megtámadták és mert a pap erős ember volt, vele dulakodni kezdtek, miközben a ruházatát összerépték, míg a kalapját botütésekkel lyukasztották be, majd pedig megfojtották, mert arccsal lefelé esve a veres-kékes színe és a dult kifejezés azt látszik bizonyítani. Hogy pedig a fején külső sérülés nem látható, azt a dus hajzatnak lehet tulajdonítani, mely az ütéseket annyira felfogta, hogy külső sérülés nem történt, az agyra azonban az ütések mégis ronesolólag hathattak, mit majd csak a boncolás fog beigazolni. Ezen érvelését a hulla mellett talált gyufával is bizonyította, mert nézete szerint az illető valószínűleg a sötét udvarban világítani akart vele, azért hozta magával.

Train a Magiera melletti csatatéren.

A múltai lovagrend körhúsvonata.

Az orvos nézetével mindenben egyetértett a jegyző is, de hozzáfűzte, hogy jó lesz a kolerajárványra való tekintettel, erre a ragályra is kiterjeszkedni, hogy nem-e az okozta a halált.

A jegyző erre vélekedésével szemben az orvos minden kételyt kizáróan állította, hogy jelen esetben a kolera kizárt.

Ezen véleményekkel szemben én is elősoroltam a saját nézetemet azzal, hogy a míg a törvényszéki szakértő bizottság mást meg nem állapít, attól el nem térek.

Az én nézetem az volt, hogy ha gyilkosságról lehet egyáltalán beszélni, akkor csak bosszúból eredő gyilkosságról lehetne szó, de mivel Cs. lakossága, különösen a reformaátus rész, törvénytisztelő és jómódu volt, kikről ilyen súlyos cselekmény elkövetése feltételezhető sem volt, [ennélfogva gyilkosságról szó sem lehetett, hanem a halál okául mást kellett felderíteni. Megfigyeléseim és hallomásaim szerint a túlságosan lelkiimertes pap adósszedés alkalmával egyesek kapzsiságán nagyon felindult és ezen izgatottsága a presbiteriumi tagok tanúsága szerint az adósszedés után sem csillapodott; ilyen izgatott állapotban lefekvés előtt — a takarítónő állítása szerint — a konyhában elhelyezve volt gyufáért mehetett s midőn onnan visszatérőben volt — a konyhából levezető két lépcsőn — a folyosón sötét lévén, meghotlott, a kövezetre esett és mint magas, bizásnak indult nehéz ember, alaposan megütötte magát, miközben — felindult állapotát tekintve — egyéb belső sérülés, mint szívbaj, agyrázkódás stb. is érthette s mert a házban egyedül volt, segítségére nem lehetett senki; ezenkívül szűk és magas gallért viselt, mely — többek tanúsága szerint — rendes körülmények között is fojtogatta, mely körülmény jelen esetben, a midőn az egész napi izgalmak vérét teljesen felkorbácsolták, még jobban mutatkozhatott, miközben vérkeringési zavarok keletkezhetnek és segély híján beállott a halál. Ez volt az én felfogásom.

A pap más egyén állali megfojtását azért tartottam kizártnak, mert a magas inggallérja, melyet előző nap vett fel, teljesen sértetlen volt; már pedig, ha az illetőt valaki fojtogatta volna, annak nyoma lenne a galléron. A kalapot és a kabátot pedig — úgy kombináltam — a kutya rágta ki, illetve szakgatta össze, s hogy erről a jelenvoltakat meggyőzzem, az elzárt kutyát oda vezettem, mely a hullát először körül szaglálta, majd megugatta s végül rubáztatát czibálni kezdte, mintha fel akarná ébreszteni.

Véleményemre a jelenvoltak fejüket csóválták, sőt ellensúlyozásul tudtomon kívül járásparancsnokomnak jelentést is tettek amiatt, hogy a nyomozást más irányban nem folytattam. Végre megérkezett Sz.-ről a törvényszéki szakértő bizottság és csakhamar kiderült a való tény.

Ugyanis a vizsgálóbíró, valamint a törvényszéki orvos meghallgatva jelentésemet s az előjáráság — közte a

jegyzőnek és a községi orvosnak — ellentétes véleményét is, mely adatokat jegyzőkönyvbe vette. Itt különösen megemlítenédnek tartom, hogy a községi orvos teljes határozottsággal azt állította, hogy a pap nem volt szívbajos, mert azelőtt három hónappal, midőn életét 10,000 koronára bebiztosította, őt alaposan megvizsgálta s ekkor semmi rendellenesét sem észlelt rajta.

A végeredmény pedig, melyet a bonczoló bizottság a halál okául hivatalosan megállapított, teljesen megegyezett az én nézetemmel s így a rablógyilkosságnak vélt eset — melyhen 36 órán át nyomoztunk — szerencsétlen véletlenségből eredő halálesetnek minősítettett s az ügyben minden további eljárás megszünttetett.

Egy igen megszívlelendő körülmény tűnik ki a leírt eset nyomozásánál. Ugyanis a nyomozó közegnek, a kinek a nyomozás terén több tapasztalata van, mint az eseményeknél esetleg közreműködő más egyénnek, ha szakember is az illető — nem kell kizárólag arra törekedni, hogy mindenáron bűneset fennforgását megállapítsa, hanem hogy a cselekmény valódi oka kideríttessék s hogy ily módon esetleg ártatlan személyek ne bebiztosítsanak. Először is tehát azt állapítsa meg, hogy forog-e fenn bűncselekmény, vagy nem? s míg ez tisztázva nincs, csak a halasztthatatlan lépéseket tegye meg.

Verdun körül.

A „Neues Wiener Tageblatt” haditudósítója írja az alábbi érdekes közleményt a német főhadiszállásról.

A különböző hadtestek és hadosztályok küldőncei délelőtt féltíz órakor gyülekeznek a hadsereg főparancsnokságon. A gyülekezés kicsiny előszobában történik, abban a házban, a melyben már hónapok óta tanyázik a főparancsnokság. A ház előtt esőtől, szélről már némileg megvévelve leng a főparancsnokság fekete-vörös lobogója. A küldőnczök többnyire altisztek. Megtalálni közöttük mindenfajta németet: van bajor, vesztfaliai, württembergi, porosz és így tovább. Kedélyesen „Excellenciád!”, „Tábornok!” megszólítással köszöntik egymást, már a szerint, hogy kinek milyen a főnöke. Kipakkolják a fronton történt ujságokat és az „Excellenciád” féltékeny a „Tábornok” sikereire, de megfordítva éppen így van. Ezek az emberek a legkülső lövészárkokról humort is hoztak magukkal, igaz, hogy sarat is a csizmájukon.

Orosz rombolások Bukovinában. — Janos lovag román földbirtokos kastélya az orosz betörés előtt. — A betörés után. — A pankai román iskola és község romjai.

Egy ilyen küldöncz autóval nemrégiben magával vitt a divíziója törzséhez és három napot töltöttem ottan.

Két órán át mentünk elárasztott földek és víz alatt álló erdők között és akkor eljutottam a célig. Egy bosszúra nyúlt faluba. A hadtest törzsének szállásmestere, egy főhadnagy, a ki civilben egyébként kereskedő, igen szívesen fogadott és egy szobába vezetett, a melyben már barátságosan égett a tűz. Szolgálatomra egy ifjú huszárt adtak; a háború előtt zsoké volt és sok versenyt nyert. A szállásom az a nagy helyiség lett, a mely az itteni francia parasztházakban éppen úgy konyha, mint szoba. A széles faágy a falba vágott kuczkóban áll. A kályha igen nagy, hatalmas fatörzsöket kell egyszerre beledobni és a vasajtaján pompás díszítések vannak. A rozoga karosszék, a mely mellette áll, lehet vagy száz esztendőse és a többi szék se sokkal fiatalabb. Kérdényben kell mosakodni; a fiókos ládák embermagasságúak, minden falon Jézus-kép, az ablakok kitördeltek és az asztalon egy játékezer áll, a melyről megfélemeztek a menekültek. Ilyen belülről az én elegáns lakásom.

Fölöttem iszonyú zaj, mintha a mennyezetet akarnák beszakítani. Egy század katonát szállásoltak el a padláson. A mint hallom, hannoveriek, a kik ebben a faluban pihenik ki a harcztér fáradalmait. Birkóznak és dög a ház, a mikor a padozathoz csapkodják egymást. Úgy látszik ragadás, hogy az angolok sportot űznek a front mögött. Még csak az hiányzik, hogy éjszaka footballozzanak fejem fölött. A szobám baloldalán túl istálló kezdődik. Arra se csöndesebb a világ. Persze a padláson és az istállón is elvégzem a bemutatkozó látogatást. Ekkor hallom, hogy a nyugtalan emberek három óra óta mara után érkeztek ide; ahá, tehát birkózással pihenik ki magukat.

Az istálló ajtaja előtt öreg népfölkelők állanak. Valamennyi cigarettázik és mindegyiken gyapoting van. Ezt a hazai holmit a pihenőnapokon mindig kabát nélkül hordják és így meglehetősen kímélik az uniformist.

A falu nagy utcáján katonabanda szól. Most hallom először a háború alatt. Elvánszorgok oda a feneketlen sáron át és pompás, ünnepi látványban van részem. Egy major előtt játszik a banda. Egykor iskola is volt benne és egyike ez a falu kis számú emeletes házainak. Faköpnögy van előtte és benne silbak. Ez ulánus. A majorság előtt mintegy husz tiszt áll, meg két hadbíró és három tábori lelkész. A bajor katonabanda szemközt koncertezik. A bajor király születésnapja van ma. A ki nincs szolgálatban, az itt kószál ma. A házak előtt személdombok, de ezek ma tribünökül szolgálnak a zenekedvelő publikum számára. Rajtuk legalább szárazon állbatnak a derék katonák. Kápolna is van itt, kis ház előtte, a melyet szépen feldíszítettek kék-fehér papírossávokkal és Lajos király arcképével. A portrét a bajor telefonosztály egyik katonája rajzolta. A zenekar szépen, frissen játszik. Békeidőben Bayreuth az állo-

mása, és Bayreuthban értenek valamicskét a zenéhez. Most a Wittelsbach-indulót játszsák. Utána elégikus dal következik. Megjelenik ő exczellenenciája a divízió-nárius. Németországban éppen oly jól ismerik, mint Ázsiában, vagy Amerikában. Waldersee grófnak vezérkari főnöke volt Khinában, majd kormányzó Pekingben. A német gysarmattársaságnak egyik vezetőembere és széke, meg szava van az urak házában. Hadnagy volt 1870-ben és akkor az apja vette be Verdun várát. Ama tábornokok közé tartozik, a kiket a háború már a nyugalmas szemlélődésből ragadott ki. Elragadóan egyszerű ember és fáradhatatlan a rája bízott katonák dolgában.

A koncertnek vége. Ő exczellenenciája a zenészek közé megy. Messzihangzón köszönti fel Lajos bajor királyt, Vilmos császár bú szövétségesét. Három dörgő éljene a királyra hatalmas visszhanggal találkozik. Azután felhangzik a „Meil dir im Siegeskranz” és az ünnepnek vége. A zenekar ellábol a sárban, más falukba megy, minden bajort felkeres. A szél átviszi a zenéjüket a francziáknak is.

A nagy utca közepén áll a templom, csinos házak környezik. Féltnucat gránát igen megrongálta a templom falait. Itt a temető is; ennek hirdetési táblájára friss ujságokat, térképeket ragasztottak. Néhány buzgó katona olvasó mindig akad. Az illusztrált ujságoknak különösen nagy a varázssereje. A templom mellett, a kicsiny, de tiszta paplakban ő excellenciája lakik. A ház mögött kertecské, e mögött szántóföldek, csöndesek, érintetlenek, mintba béke lenne. A községházán olvasótermet rendeztek be a legénység számára. Itt vigan ropog a kályhában a tűz és a kerek asztal köré hozott iskolapadokon a mi derék csukaszürkéink gubbasztanak; amott néhány braunschweigi, a ki rózsaszín tábori levelezőlapra ír. Vajjon kinek? A helyőrség parancsnoka gondoskodott róla, hogy az olvasóterem asztalán mindig friss ujságok legyenek.

A helyőrség parancsnoka egy földszintes ház ajtaján nyit be. „Megmutassam a legénység fürdőjét?” — kérdi. — Az egykori mosókonyhát pompás és higiénikus fürdőszobává alakították át. Egyszerre húsz ember fürödhet meg benne. Állandóan folyik a meleg víz, a szobát jól fűtik és a padlóra szőnyegetek terítettek. Hasonló fürdő, persze, van a tisztek számára is.

A helyőrség parancsnoka még ezeket mondta:

— A falu lakói közül kevesen maradtak itt, de jól megfőretek velük. Három öreg közülök pedig egyenesen barátomnak számít, különböző kívánságokkal jönnek hozzám. Sokszor mondják, hogy legszívesebben a németek alatt élnének. Aránylag nem rossz a soruk mostan. Vagyonos emberek nincsenek erre, de a bortermeles tisztességes jövedelmet biztosít. Fát hozatok velük az erdőről, általában mindig segíteniök kell a munkában. Többnyire maguk gondoskodnak az élelmükről, de mi is adunk nekik húst és kenyeret. Az asszonyaik mosnak a katonáinkra és ezzel is keresnek valamit. Kávét,

ezukrot nagyon szeretik. Gyakran fehérek kenyérrel és vajjal is kapnak. Pénzt is kapnak és vásárolhatnak egyet és másikat a kintinban. A parancsnokság állapítja meg, hogy a kintinos milyen árban szolgálja ki őket. A kintin igen primitív. Kis ablakon keresztül szolgál ki a kintinos, a ki altszót. Néhány tuszt is tartok az őrszobában, biztosítékul arra, hogy a lakosság jól viselje magát. Egyike ezeknek a helyettes polgármester, de ő most beteg és ezért odahaza maradhat. A többi tuszt mindig katonák kísérik, ha munkára, sétára indulnak, vagy ha haza látogatnak. Az emberek türelmesebbek és nekem nincs panasza rájuk.

Közben besötétedett. Az utcákon azonban nem gyulltak lámpák. Sötétnek kell lenni. Ha a szobákban világosságot gyújtanak, akkor be kell tenni az ablakok fatábláit. Tapogatózva kell botorkálni a sötétben és az óriási sárban. A villamos zseblámpákat csak egy-egy másodpercre szabad használni. Az utca töcsögő sárban néha patkócsattogást és kerékek gördülését hallani. Könnyen elgázolhatják az embert. Ilyenkor hirtelen föl-villannak a zseblámpák. Egy ugrás oldalra és azután tovább tapossuk a sötétséget. Elcsöndesedett a falu is; már csak a francia ágyúk dörgése zavarja meg a esöndet.

KÉPEINKHEZ.

Háborús képek.

Számtalanszor olvashattuk már a napilapokban, hogy az oroszok, mikor bejutnak a monarchia egyik vagy másik községébe, minden jót, bántatlanságot ígérnek a lakosságnak, ha kerülnek a velük szemben való ellenséges viselkedést és ha az általános ellátásra és rendes elhelyezésre vonatkozó kívánságaikat teljesítik. Nagyon természetes, hogy az életéért és vagyonáért remegő béke lakosság töle telhetőleg igyekszik eleget tenni a kellőmetlen vendégek követeléseinek, adnak nekik mindent, a mijük van, átengedik nekik lakásaikat, maguk félrehúzódnak és a mennyre csak tehetik, elkerülnek minden közvetlen érintkezést a nem éppen szimpatikus jövevényekkel, csak hogy a neheztlenségüket, rossz indulatukat ne provokálják.

Az oroszoknál azonban, a mint a lakosság mindannyiszor a saját kárára megtanulhatta, az ígért csak szép szó marad. Alig helyezkednek el, már ők az urak mindenben. Nem veszik semmibe a védtelen lakosság könnyörgéseit, hanem mindent, a mihez csak hozzáférhetnek, elpusztítanak; felgyújtják, lerombolják a házakat, elveszik a lakosság pénzét, jószágát a minden olvítható ingó vagyonát. Ajtóit, butorát feltüzelik, ágynevelőit kihordják a lövészárkokba, úgy hogy csak nyomor és pusztulás marad utánuk mindenütt. Képeink egyiké eléggyő őlethűen illusztrálja, hogy egy-egy rendezett község vagy lakóház milyen állapotban marad az oroszok olvonulása után.

További képeink egyiké a Przemyśl melletti harcsteret mutatja, a melyhez csak oda kell képzelni a vár ostromlására már másodízben felvonult orosz hadsereget, előttünk van az ostromlott vár mostani látképe. Több mint bárom hónap óta reménykednek már az oroszok eme kiváló galicziai erődnak védművei előtt, hogy végre talán sikerül bevenni a várat, de kitartásuk és ostromlásuk még eddig semmi sikerre nem vezetett. S nincs kizárva, hogy mielőtt reménységük teljesülhetne, könnyen úgy járhatnak, mint a képeink másikon látható Magiera melletti csatatéren, a hol — mint tudjuk — igen alapos leezköt adtuk hős csapataink az oroszoknak arról, hogy lelkesedéssel teljesített előnyomulásunk és hatásos rohamaink előtt, bármilyen túlszámmal vannak is, meg sem állhatnak.

Harmadik képeink egyiké a municiószállítás lebonyolítását mutatja, míg ugyanennek másika a máltai lovagrend sebesültszállító vonatát állítja elénk.

A máltai lovagrend vagy másként Jobannita-rend a legrégibb szerzetes lovagrend. A hagyomány szerint még a XI. században alakult. Tagjai annakidőben csak a Szentföldön — Egyiptomban, Jeruzsálemben — rendezkedtek be azzal az oltókélt feladattal, hogy a Szentföldet a hitetlenek (törökök stb.) ellen megvédelmezzék, a mely feladatukban az európai fejedelmek közül is többen segítettek őket. A későbbi idők folyamán azonban, mikor a török mégis csak elfoglalta Egyiptomot, áttelepült a rend Európába a többfelé oszolva, Olasz- és Poroszországban, Ausztriában és hazánkban rendezkedtek be. Tagjainak, a kik általában előkelő, gazdag és kevés kivétellel katolikus főurakból és főhercegekből állanak, ezidőszereint legfőbb szerepe a háborúban való betegápolás elősegítése, a mely célból a monarchiában levő lovagrend 12, egyenként 16 kocsiból álló, teljesen felszerelt egészségügyi vonatot boesát a hadügyminiszter rendelkezésére. Ezek a vonatok a Máv. és a bálókocsi-társaság kocsijaiból vannak összeállítva, a belső berendezést azonban a rend költségére és rendelkezése szerint készítették.

HIREK.

Dicséret és megjutalmazás. Nagy Mityás, a III. sz. csendőrkörlet állományából a IV. sz. csendőrkörlet máramaroszigeti szárnyához vezényelt csendőrnök a cs. és kir. Pfanzér hadseregcsoporthparancsnokság, egy veszedelmes kémnek és lázító röpiratok terjesztőjének felkutatásánál tanúsított ügyes közreműködéséért, személyéhez intézett kiadványban, a legfelsőbb szolgálat nevében, díszdő elismerését fejezte ki a ugyanezen alkalomból őt 350 K pénzjutalomban részesítette.

Pályázat hirdetése. A m. kir. csizi honvéd-gyógháznál 240 K évi pénzilletményvel és 1000 K mel-lékilletményekkel, továbbá természetbeni lakással javadalmazott házmesteri állás 1915. évi március hó végéig megüresedik. Ezen állásra a mostani háboru

alatt, sebesülés következtében szolgálattéptelenné vált, továbbszolgálatra nős álliszleket folyamodtatnak. A pályázati kérvények szolgálati uton 1915. évi márczius hó 15-éig a m. kir. csizi honvéd-gyógybáz parancsnokságánál nyújtandók be, a honnan döntés végett a m. kir. kassai honvédkerületi parancsnoksághoz fognak felterjesztetni.

Kérelem. Dobos Illés, Magyarlapuson (Kolozs megye) állomásozó csendőr, kéri Hegedüs Sándor csendőrt, ki vele Marosvásárhelyt, a 9. honvédhuszárezrednél együtt szolgált, hogy címét egy fontos ügyből kifolyólag vele közölje.

KÜLÖNFÉLÉK.

Orosz fogságból szabadult katonák. Egy szegedi kórházban több sebesült katonát ápolnak, a kik a zempléni harcok közben orosz fogságba kerültek, de kiszabadultak. Egyikük a következőket mondotta el erről:

— P. századosnak s a szegedi katonákból álló csapatának az volt a feladata, hogy a szinnai dombot foglalják el. A százados a magyarfiukat rohamra vezényelte rajvonalba fejlődve vonultak a hóban csúszva a szegedi katonák. A túlerővel jött kozákok, a dombról lerohanva, körülkerítették a kis magyar előőrcsapatot s fogságba ejtették. Megkötözve bevitték őket Szinnára, az Andrásy-birtokra s ott a major színjeiben erős őrizet alá vették a négyszáz magyar katonát. Két napig tartották ott a közeleget, míg a tiszteket gróf Andrásy Gyula kastélyába vitték föl, ahol együtt laktak a kozák tisztekkel. A kastélyban este kezdődött az igazi élet. Zeneszó mellett, kurjongatva, dűridőt csaptak a kozáktisztek. Harmadnapra magyar ezredek kürtjelzése ütötte meg fülünket. Javában szólt az Andrásy-kastélyban a muzsika, a mikor a város szélén levő csűr udvara előtt megállottak a magyar katonák. Az őrzetők harsány hangon fölkiáltott: «Fiúk, fegyverre, jön a segítség!» A színben levő összes gazdasági szerszámokat magunkhoz vettük és kaszával, kapával, gereblyével felszerelve, feltörtük a szin vaspántos ajtaját. Csizmáját levette az őrzető az őrhöz közeledett, hátulról lefogta s gyorsan végzett vele. A szin másik sarkában posztoló kozáknak még volt annyi ideje, hogy pipájával társai tudtára adbassa a veszedelmet. A következő percekben majd harmadfélszáz orosz katona rohant a szin felé hiányos fegyverzetű felszereléssel. Az első puskalövést sűrű ágyúszó s még több puskalövés követte és menekült az orosz. Futottak, már a melyik tudott, drágán, vérrel fizetve a pünkösdi királyságért. A legtöbben a kezüket magasra tartva, kegyelemért könyörögve megadták magukat. 280 orosz katonát vittünk a magyar táborba, közöttük sok tisztet is.

A francziák csukaszürkéje. Az új francia tábori egyenruháról, a mely azonban mind a mai napig — a mint a francia harcterről jövő birek igazolják — csak papíron létezik, Jacques Norbert a «Frankfurter Zeitung» basábjain a következő anekdotát írja: «Végre mint egy jelzés, mint egy Fanfare, mint egy ünnepies felvonulás, a tömegben és tarkabarka katonainformások közül élénken kiválva sétál végig a Rue de la Libertén egy katonatiszt, büszkén, peczkesen, megközelíthetetlenül, ünnepi díszbe kibúzva. A tiszt az utolsó gombig az új tábori egyenruhát viseli; gombos gamasnival, britsesznadrág, kabát s rája fölvarrva a zsebek, könnyű és kényelmes és mellé a káppi, minden azonban élénk kékeszürke

rajta, úgy, hogy a tiszt ebben az uniformisban épen úgy fest, mint egy kép, a mit az ember valami kékes vízfestéssel festett volna föl egy szürke, bolyhos, áttetsző — hogy is mondjuk — fiesspapírra. A mint a tiszt elhalad, mindenki megáll és meglepetten bámul, mindenki kitér előle s az utcán akadálytalanul sétál a bámulók sorfala közt. A dijoni vár kékeszürke böse, a kékeszürke francia katona elhalad az utcán a harcosok közt, a kik lélekzefojtva néznek rá és üdvözlik, míg végre megtörik a csend és általános kavarodás, zaj támad s mindenki arról beszél, hogy: «ilyet még nem látott. Valószínűleg, sőt minden bizonynyal angol lesz.» — «Nem, ez a liftes fu a Hotel de la Cloche-ból», mondja egy másik. — «Ostoba, hiszen ez az új kékeszürke az új tábori egyenruha», mondja rá egy harmadik. Végezetül azután egy — bizonyára szakértő francia — hangosan gondolkozva, arra fakadt, hogy: «bizony nagyon helyénvaló lenne, ha a jövőben a hadvezetőség mindjárt vegytisztító intézetet is szerződtené és vinne a harctérre.» A valóság az, hogy a kékeszürke nagyon is élénk, feltűnő, messziről kiváló szín a mivel aligha tesz a francia hadvezetőség kedvező tapasztalatokat.

Hindenburg keserűsége. Zobeltitz Fedor, az ismert német író, egy berlini újságban beszámol egy látogatásáról, a melyet Hindenburg főhadiszállásán tett. Az író Hindenburg ebédre is meghívta s ebből az alkalomból sok mulatságos dolgot mondott el neki népszerűségének hátrányos oldalairól. Az üdvözléseket, a melyeket a tábornagy karácsonyra és újévre kapott, ruhakosarakban kellett elszállítani a főhadiszállásról. A levelek legnagyobb részét gyermekek írták. Hindenburg különösen a verses köszöntők miatt panaszkodott, a melyekkel elárasztják. Ezekben a versikékben legtöbbször «Hindenburg» és «hinten durch» rim szerepel. De nemcsak maga a tábornagy panaszkodott, hanem vezérkari főnöke és adjutánsai is. Mindezen felül városok vetélkednek Hindenburg nevéért. Tirolban legutóbb egy magas hegyet neveztek el Hindenburg nevére. A főhadiszállásra érkezett levelek nagy részét iparosok és kereskedők értesítései teszik ki: Az egyik cukrász tortáját nevezte el a tábornagy nevére és kóstolólul elküldte neki a tortát. Másik cukrász vaniliakrémből alkotja meg a tábornagy hajuszos arcát. A szivargyárosok a szivar gyűrűjét ékesítik arczképével, Berlinben van már Hindenburg-hering, Hindenburg-tolltartó, Hindenburg-pipa. stb.

Szerkesztői üzenetek.

Közlöm. Ha le akar szerelni, adjon be nyilatkozatot. Azonban csak a háború végével mehet el. Csapatszolgálatra való beosztását már előbb kérheti. Kérdés ugyan, hogy engedik-e?

G. M. Nincs időnk utána járni, a szolgabírói hivatalnál minden esetre megkapja a fölvilágosítást.

V. I. A kérdés tárgyalás alatt áll.

S. T. tanító. A szükséges okmányok csatolása mellett forduljon kérvénnyel a lakhely szerint illetékos hadkiegészítő parancsnoksághoz.

1696 Gy. Attól függ, hogy milyen minőségben van beosztva.

65. 1. A m. kir. belügyminiszter ur nem engedi el. 2. Tárgyalás alatt áll. 3. Nem hiszszük.

Havasi úr. Malyszúke miatt nem adhatunk részletes fölvilágosítást. Minden községi jegyző megmondja.

V. A. Az odaszállításért kell fizetni. Törtéti díj tudtunkkal nincs.

35. Háború után tudtunkkal mehetnek.

Nagy őrmester. Sorajegye nem nyert.

B. H. Névtelen levelekre nincs válaszuk.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és apostoli királyi Felsége az alább következő kinevezéseket legkegyelmesebben teljesíteni és elrendelni méltóztatott:

1. hogy az előléptetések csak akkor lépjenek érvénybe, ha az előléptetéshez megkövetelt összes feltételek a legfelsőbb elhatározás napján, illetőleg az 1914. évi november hó 1-ével kinevezettekre nézve a kinevezés napjával teljesítve voltak;

2. hogy ezen Rendeleti Közlönyben kihirdetett szolgálati beosztások csak annyiban bírnak érvénnyel, a mennyiben azok időközben a hadrakelt seregnél nem változtak meg;

3. hogy az 1. és 2. pont értelmében szükségessé váló helyesbítések a közvetlen előjáró parancsnokságok (hatóságok, főnökök) által a honvédelmi miniszteriumnak mielőbb közvetlenül bejelentessenek.

Es pedig:

A m. kir. csendőrség állományában:

1915 márczius hó 1-vel:

ezredessé:

Spalla Aurél alezredest. (rang: 1915 márczius 1.* az V. számú csendőrkerület állományában;

századosokká:

1915 márczius hó 1-ei ranggal:

a következő főhadnagyokat:

Stolzenberg Vilmost,	(1. rangszám) a III.,
Nádpataky Ágostont,	(2. ") a VI.,
Tomory Endrét,	(3. ") a IV.,
Szűtsy Imrét,	(4. ") a VI.,
Sólyom Antalt,	(5. ") az V.,
étegyházi Kirileszku Gyulát,	(6. ") a VI.,
Preszly Lőrindot,	(7. ") a VIII.,
bobrovniki és felsődrie-	
thomai Lukácsy Bélát,	(8. ") a II.,
Harsányi Barnát,	(9. ") a VII.,
Kosztka Ágostont,	(10. ") a III. számú
csendőrkerület és	
Barényi Ferenczet,	(11. ") az országos

csendőriskola állományában;

* A rangszám később fog közöltetni.

főhadnagyokká:

1915 márczius 1-ei ranggal:

a következő hadnagyokat:

Vetter Ferenczet,	(3. ") a III.,
Tibanyi Ferenczet,	(4. ") a II.,
Tóth Kálmánt,	(6. ") és
Bertalanffy Dezsőt,	(7. ") a VI.,
Richnovszky Oszkárt,	(8. ") a IV.,
Knausz Gyulát,	(9. ") és
Csederla Dezsőt,	(10. ") az V.,
Reschner Győzöt,	(13. ") az I.,
dr. Hilbert Gyulát,	(14. ") és
Kriszton Györgyöt,	(15. ") a IV.,
Szabados Kálmánt,	(16. ") a III.,
Ublig Lászlót,	(17. ") a VI.,
Cseresnyés Aladárt,	(19. ") az I.,
Hazai Elemért,	(20. ") a III.,
Csűrös Gyulát,	(21. ") és
Issó Jenőt,	(22. ") a IV.,
lembényi Gábor Pétert,	(23. ") és
Demetrovics Dezsőt,	(24. ") a VIII.,
Wagner Bélát,	(25. ") az V.,
Azudt Istvánt,	(26. ") a VI.,
Gross Rezsőt,	(27. ") az I.,
Sándor Józsefet,	(28. ") a VII.,
verebélyi Marsó Pált,	(29. ") az V.,
Tóth Gyulát,	(30. ") a II.,
fáji Fáy Gyulát,	(33. ") az V. és
Liptay Lászlót,	(34. ") a VII. számn

csendőrkerület állományában;

hadnagyokká:

1914 november 1-ei ranggal:

Orbán László badapródot. (20. rangszám) a II. számn csendőrkerület állományában; továbbá

1915 márczius 1-ei ranggal:

a következő tisztjelölteket:

sárosfai Bittó Gyulát, (5. rangszám) a VI. és
Nádaskay Istvánt, (8. ") a II. számú
csendőrkerület állományában:

százados-számvivővé:

1915 márczius 1-ei ranggal:

Orbán István főhadnagy-számvivőt, (1. rangszám) lét-számfelett az V. számú csendőrkerületnél, beosztva a belügyminiszterium csendőrségi osztályában;

főhadnagy-számvivővé:

1915 márczius 1-ei ranggal:

Fodor Emil hadnagy-számvivőt, (1. rangszám) az I. számn csendőrkerület állományában;

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000.000 korona.

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

Előadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő leköltése mellett helyeznek el intézetünkben, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával). 2. Oly takarékbetétek után, melynél a betéző az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem kéri, 5 1/4% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával).

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek értéke és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és középszert való eladása.

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, intézkvények és chequék beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Vesszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

hadnagy-számvivőiké:

1915 március 1-ei ranggal:

a következő számvivő tiszthelyetteseket:

Biczó Györgyöt,	(1. rangszám) a II.
Sanek Pétert,	(2. ") a VIII.,
Kádár Andrást,	(3. ") a III.,
Pap Domokost,	(4. ") az V. és
Kovács Lászlót,	(5. ") az I. számú

csendőrkerület állományában.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi január hó 30-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával: az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül:

verebélyi Marsó Pál, a 69. gyalogezrednél beosztott csendőrhadnagy a hadidiszítmenyes 3. oszt. katonai érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozni és legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy ugyanazon alkalomból

Nagy István, a 69. gyalogezrednél.

Szepeßy Árpád és

Császár István, a 132. gyalogdandárnál beosztott csendőrhadnagyoknak a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi február hó 2-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül dr. Szücs István, III. számú csendőrkerületbeli hadnagy a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék.

Előléptettek:

1915 január hó 25-ével:

a cs. és kir. 3. hadsereg-hadtápparancsnokság táborig csendőr törzstiszteje által,

csendőr cz. őrmesterekké:

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában: Kiss János III. és Eisler István csendőrök; továbbá

1915 február hó 1-ével:

őrmesterekké:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában: Zeinka István, Márk János, Tormási Sándor őrsvezető cz. őrmesterek;

őrsvezető cz. őrmesterekké:

Nuber Sándor, Mészáros Mihály, Ágh Zeigmond, Telek János és Hódi Sándor csendőr cz. őrmesterek;

továbbá ugyanezen nappal

a cs. és kir. 3. hadsereg-hadtápparancsnokság által:

őrmesterré:

Virsik Géza, táborig csendőrszolgálatot teljesítő V. sz. csendőrkerületbeli őrsvezető cz. őrmester.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Markos György, Kakas Sándor II., Szabó Sándor III., Dankó László, Rottermund József, Máté János, Geleszka Pál, Piros András, Vass István, Tóth Ignác, Szörmen Alajos, Godány Gábor, Szász Lőrincz, Kapinay József, Vizniczky János, Rajkai János, Baltics József, Szapu Géza, Ozifra Mihály, Klebercz Ferencz, Tomasovics Pál, Máté László, Lukács Péter, Zóbor László, Minarovics János és Spányik Mihály csendőrök.

Lovaglási jutalomdíjban részesített:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Fodor György őrsvezető cz. őrmester, az általa lovagolt szolgálati ló után illetékes 2 db. 10 K-s aranyban.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Féüss János csendőr cz. őrmester, Márton Eszterrel, 1915 január 28-án, Székelyudvarhelyen.

SZÁNTÓ JÓZSEF

gépáruháza 17 évóta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy ár-jegyzékem díj-talanul küldöm.

Képes nagy ár-jegyzékem díj-talanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helical, Premier, Postielon, Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegyi-kerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállítottam. Pathé tűnélküli beszélőgépek, lemezek és varrógépek órlási választékban, kedvező részletfizetésre is.

Várnay és Fia, Budapest, VI., Gyár-utca 26.**Nagyvárad, Rolikovszki-ut 24. Szeged, Kárász-u. 9.****Mindennemű felszerelési tárgyak
dus raktára olcsó árakkal.****Nyomtatványok****Sapkák****Kéztyűk****Kardbojt****Celluloid kezelő és
nyakravaló****Czipőkrém****Fegyverzsír****Borotváló készlet****6, 10 és 20 éves
szolgálati kereszt
stb. stb.**

Szíves figyelmébe ajánljuk, hogy 1915. évre szóló elő-jegyzési naptárainkat csakis megrendelésre küldhetjük ingyen. Megrendelés nélkül portómentesen nem küldhetők. Egyben értesítjük, hogy a Rendeleti Közlönyök, Csendőrségi Rendeleti Közlönyök, Csendőrségi Lapok, Vasárnapi Könyv és Alkoholisztikus című könyveket olcsó árban és gyorsan be-
kötjük, kérjük ezek beküldését.